

L'arquitectura i el barril de Brent

Que la construcció va lligada al preu del barril de Brent no sembla cap descobriment, més aviat és una obvietat. Com tota activitat productiva **la cotització del petroli és determinant per la marxa del sector. I si ho és per la construcció ho és pels arquitectes**, ja que formen part consubstancial del procés edilici. De fet, des del final de la Segona Guerra Mundial cada cop que el preu del petroli ha estat per terra s'ha disparat el sector immobiliari i en paral·lel la recaptació d'impostos a més de l'especulació i, en alguns llocs, la corrupció.

Amb les arque plenes les promeses de grans equipaments era una constant. I la competència entre les administracions, també. A veure qui fa la feina més grossa! I, amb l'aparició dels arquitectes estrelles, qui portava el més mediàtic! La dècada prodigiosa, al tombant del present segle, tan deliciosament explicada per **Llàtzer Moix** en "Arquitectura milagrosa" (2010) va ser paradigmàtica d'aquesta situació. Tothom volia repetir el miracle del **Guggenheim** de Bilbao. I els arquitectes es van apuntar ràpidament. Començat pels glorificats **Pritzker**, i darrere d'ells els aspirants. Així van aparèixer edificis impactants de formes sorprenents. L'"alta arquitectura" era com l'"alta cuina" tota una experiència sensorial però, en el cas del primer, amb pressupostos a l'altura de l'esdeveniment i, sempre, amb costos desbordats. Els museus, contenidors sense massa concreció, eren els desitjats, ja que permetien tota mena de piruetes estètiques, només cal recordar quan aquí també van voler jugar a primera divisió i van muntar els exclusius concursos pel **Museu de la Pau i la Identitat** i **Arxiu Nacional d'Andorra** i, posterior, pel **Museu Nacional d'Art**, que van acabar com el rosari de l'aurora.

Ara bé, **quan el cost del petroli s'ha disparat ens ha donat per vendre, que no pas per practicar seriosament, austeritat i introspecció**, començant pels mateixos arquitectes que no fa massa projectaven caríssimes acrobàcies expressives i que ara són profetes de l'ecologia. La paraula màgica, la que ens salvarà de l'apocalipsi és "sostenibilitat", tot i no parar de construir desmesuradament. **Creixement sostenible, es predica. Quin oxímoron! Però el missatge apaivaga consciències**. Ara tot porta l'adjectiu sostenible per molt massiu i depredador que sigui: consum, turisme, construcció...

En paral·lel **s'ha muntat un lucratiu sector privat que valida la sostenibilitat per cobrir l'expedient**. Cercle tancat i a mirar a un altre cantó. **També en la construcció. Tant és si es basteix a l'obaga i ple de vidre**, cosa que mai haguéssim fet els nostres padrins, si assoleixes l'etiquetatge corresponent estàs salvat i, fins i tot, ben vist. Que s'estigui disparant

L'arquitectura i el barril de Brent

la producció de plàstics al món i a Bèlgica es construeixi la refineria més gran d'Europa en tres dècades, també amb el seu salconduit verd, just a tocar del Parlament Europeu des d'on es pontifica sobre el medi ambient, no deixa de ser revelador de qui marca realment el pas. Tot plegat em recorda la perplexitat que en la meua adolescència em produïa veure com després d'un gran tiberi algú demanava el cafè amb sacarina. Certament, es deixava d'ingerir alguna calorïa, però després d'haver acumulat per tota la setmana igual hauria estat millor reduir-ne la ingesta i no fer el ridícul.

I si apliquem les reflexions d'aquesta paradoxa a l'arquitectura? No seria millor bastir els centres urbans i deixar en pau les muntanyes? No seria millor la contenció en l'expansió que créixer desmesuradament, per molt que es faci amb l'adjectiu verd? I em pregunto: quin arquitecte és més ecològic el que té un volum d'obra en creixement exponencial, això sí, amb l'àuria pública de sostenible (pur màrqueting!), o el que té una producció minsas? Al final, igual cal aplicar la màxima estètica de **Mies van der Rohe**, "menys és més", a tota l'activat humana, també a la construcció i també a l'arquitectura.

ENRIC DILMÉ
dr. arquitecte

T. +376 869 558 . www.enricdilme.com

Av. Fiter i Rossell 109 . local 2
AD700 Escaldes-Engordany . Andorra